

[Himmelstrup.]

Priserne, som denne har haft til Følge, saaledes som man har kunnet paavise det i Aarene efter Krigen. Men det forekommer mig, at hele dette meget store Spørgsmaal om i Virkeligheden at indføre en helt ny Møntfod her i Landet, nemlig Papirfoden, og ophæve Guldmøntfoden, er et Problem, som vi ikke alene kan rejse. Jeg synes i hvert Tilfælde ikke, det er muligt at gøre det og at vedtage noget i den Henseende. Jeg tror, man maa se saadan paa det, at hele Spørgsmaalet om Valuta og Pengevæsen til sin Tid maa ordnes gennem en international Valutastabilisering, og vi kan efter min Mening ikke holde os udenfor; naar den Tid kommer, da man i de førende Lande mener at skulle have en Ordning paa disse Forhold. Og jeg maa sige, at naar engang disse Spørgsmaal naar frem til deres internationale Løsning, saa er det min Overbevisning — den kan naturligvis være gal, men det er nu alligevel min —, at denne internationale Valutastabilisering vil komme til at ske paa den gamle Guldbasis. Jeg er fuldkommen sikker paa, at den vil ske paa den Maade. Jeg kan i Virkeligheden ikke tænke mig nogen anden Maade at ordne det paa. Hvorledes vi saa vil ordne os her i Danmark med Hensyn til vor Krone og dens Gulddindhold, bliver et Spørgsmaal for sig; om vi til den Tid skal have en Guldtikrone, der indeholder 4 Gram Guld, eller en, der indeholder noget mindre, er noget, vi selv kan bestemme. Jeg tror, vi aldrig vender tilbage til den gamle Guldkrone, men det er min Overbevisning, at selve Guldet som Basis for den fremtidige Ordning vil man komme tilbage til, og derfor synes jeg ikke, det vilde være forsvarligt af os, om vi nu her i Landet ogsaa formelt suspenderede Guldmøntfoden og indførte en ny Møntfod, Papirfoden. Det tror jeg i hvert Tilfælde ikke kan gaa.

Det forekommer mig, at der er det mærkelige Forhold paa dette Omraade, at der ikke fra førende Seddelbankers Side nogen Sinde har været en saadan Interesse for Guldet, som efter at Guldet er blevet suspenderet som Møntmetal. Det er jo det mærkelige ved det. Vi ser f. Eks., hvorledes Bank of England har hobet Guld op i Aarene fra 1931 indtil Dato, hvilket utvivlsomt er gjort ogsaa ud fra den Betragtning, at man vilde tilvejebringe i det mindste de tekniske Betingelser for til sin Tid at kunne vende tilbage til den gamle Guldmøntfod.

Formaalet med det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersens Forslag, dette at skabe det

stabile Prisniveau, er jo i og for sig meget tiltalende. Det kan heller ikke nægtes, at naar man er Tilhænger af den Opfattelse, at Prisniveauet er en Funktion af Pengemængdens og Varemængden, skulde man rent teoretisk ogsaa tro, at det kan lade sig gøre paa den Maade som af det ærede Medlem foreslaaet. Jeg kan i og for sig ogsaa mene, at det er rigtigt, naar det ærede Medlem Oluf Pedersen i Forslagets § 11 foreslaar, at Seddeludstedelsens Mængde skal reguleres ved Køb og Salg af Værdipapirer og gennem Kreditgivning, det vil altsaa sige gennem Diskontopolitik. Det tror jeg ogsaa er en rigtig Betragtning. Om det er rigtigt, at det ærede Medlem saa tilføjer den lidt pudsige Bemærkning om, at man ogsaa kan regulere ved at give Staten et rentefrit Laan, det bliver jo en Sag for sig. Men naar man betragter Prisniveauet som en Funktion af Pengemængden og Varemængden, skulde man jo rent teoretisk kunne naa til et konstant Prisniveau gennem Ændring i Pengemængden. Jeg ved nu ikke, om det er lykkedes nogen Sinde at gøre det. Der blev gjort et stortilet Forsøg paa det igennem den amerikanske Pengepolitik i Aarene fra 1925 til 1930, men det endte som bekendt i den fuldkomne Forvirring, i et fuldstændigt Kaos, i en Krise af et Omfang som Verden aldrig havde set Magen til.

Jeg har ogsaa fæstet mig ved Enkeltheder i dette Forslag. Jeg tror saaledes, at naar det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen vil overlade til Statistisk Departement at fastsætte dette Prisniveau, vil det blive en overmaade betydningsfuld og besværlig Opgave, Departementet derved vil faa, og jeg tvivler paa, at det kan løse den i alt Fald efter de Linier, som er anvist i Lovforslaget, alene af den Grund, at der er den paaafaldende Mærkelighed ved det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersens Forslag, at han i § 1 siger, at det, man vil opnaa, er et stabilt Prisniveau, som sikrer, at Pengesedlernes Købekraft over for Varer som Helhed forbliver uforandret, medens det ærede Medlem i § 10, hvor der tales om selve Beregningen af dette Prisniveau, siger, at man ved denne Beregning kun skal tage Hensyn til de Varer, som produceres her i Landet. Jeg tror ikke, det vil være muligt at foretage Beregningen paa dette Grundlag.

Jeg mener ogsaa, at en saadan Bestemmelse som den i § 14 om, at Statens Konto i Banken ud over det rentefrie Laan, som er omtalt i § 11, ikke maa overtrækkes, er en Bestemmelse, som det er fuldkommen umuligt at praktisere. Men Problemet er jo meget interessant; det kan ikke skjules;